

Litteraturforberedelse

Kurs I. Global helse

Under finner dere en samling artikler, nettsteder og rapporter som omhandler ulike temaer som er relevant for globalt helsearbeid. Bruk litt tid på å klikke dere rundt og bli bedre kjent med feltet. Mye av stoffet vil også være relevant for gruppearbeidet.

Global helse generelt

- Artikkelserie fra Tidsskriftet: [Global Health in the Era of Agenda 2030](#)
- Verdens helseorganisasjon, WHO, har et stort [bibliotek av indikatorer](#) som det kan være morsomt å sammenligne og orientere seg i.
- Global sykdomsbyrde:
 - [Global Burden of Disease](#)
 - Hva er sykdomsbyrde? <https://www.fhi.no/he/senter-sykdomsbyrde/hva-er-sykdomsbyrde/>
 - Hva brukes sykdomsbyrdeberegninger til? <https://www.fhi.no/he/senter-sykdomsbyrde/fire-hovedmal-for-sykdomsbyrde/>
 - Sykdomsbyrde og estimer. Institute for Health Metrics [Global Burden of Disease \(GBD\)](#)
 - Murray, C.J.L. The Global Burden of Disease Study at 30 years. Nat Med 28, 2019–2026 (2022). <https://doi.org/10.1038/s41591-022-01990-1>
- [The Lancet Commission on peaceful societies through health equity and gender equality](#)
- [How can WHO transform its approach to social determinants of health?](#)
- Artikkelserie fra [Tidsskriftet om global helse](#) fra 2011, skrevet av norske aktører. Mange av bidragene er like relevante i dag.

Global helse etter januar 2025

Fremtidsutsiktene for verdens folkehelse er blitt endret etter at Trump-administrasjonen har trukket USA ut av WHO og annet internasjonalt samarbeide. Diskusjonen om hva som blir konsekvensene og hva andre land kan gjøre går høyt, for eksempel her:

- Intervju med leder av Africa CDC, Panorama 21/3-25
[USAS bistandskutt øker risikoen for en ny global pandemi, mener afrikansk helseekspert](#)
- Kronikk fra direktører ved folkehelseinstitutter, The Lancet 1/3 -25
[The urgent need to protect WHO is also an opportunity - The Lancet](#)
- Center for Global Development, 25/2-25
[26 Countries Are Most Vulnerable to US Global Health Aid Cuts. Can Other Funders Bridge the Gap? | Center For Global Development](#)

- BMC Journal, jan 2026

[Globalization and health in an emerging new world order - PMC](#)

- Kronikk fra overleger ved FHI, NRK ytring, 17/2-25

[Global folkehelse i fare – Ytring](#)

- Diskusjon om endringer i US CDC sin rolle i Devex 12/1 2026:

[After a year of chaos, US CDC's global health work hangs in the balance | Devex](#)

Global helseberedskap

- WHO's [Ten threats to global health in 2019](#)
- Partnerskap for global helsesikkerhet: [The Global Health Security Agenda](#)
- Det internasjonale helsereglementet, IHR (finn relevante sider)

Humanitær hjelp og bistand

- Norads [temasider om helse](#)
- [Panorama nyheter](#) skriver om bistand, globale forhold og internasjonal utvikling
- [Regjeringens strategi for norsk humanitær politikk](#) (2024)
- Civita (2024): [Vi trenger en todeling av bistanden](#)
- Panorama (2023): [Det Afrika vi vil ha](#) (flere av forfatterne bidrar på kurset)
- [Leger Uten Grenser Norge](#) sine sider

Klimaendringer, helse og bærekraft

- [FNs bærekraftsmål](#)
- Artikkelserie fra [Tidsskriftet om helse og bærekraft](#) fra 2023
- Nettside Lancet Countdown: [Tracking the connections between public health and climate change](#)
- WHO's [temaside om klimaendringer](#)
- Folkehelse rapporten 2022: [Klimaendringer og helse](#)
- Rapport fra Røde Kors (2019): [Overlapping vulnerabilities](#)

Infeksjonssykdommer og antimikrobiell resistens

- Nettside: [Det globale fondet for utryddelse av hiv, tuberkulose og malaria](#)
- Nettside: [Drugs for neglected diseases initiative](#)
- Nettside om antibiotikaresistens: [ReAct](#)
- [Lancet \(2024\): Systematisk analyse om fremtidsscenarier](#)
- Tidsskriftet (2019): [Antimicrobial resistance is a super wicked problem](#)

Migrasjonshelse

- Folkehelseinstituttets [temasider om migrasjonshelse](#)
- Tidsskriftet (2017): [Migrant health is global health](#)

- Migrant-sensitive healthcare in Europe: advancing health equity through accessibility, acceptability, quality, and trust <https://www.thelancet.com/action/showPdf?pii=S2666-7762%2823%2900224-7>

Globale helsetjenestesystemer

- The Lancet Global Health Commission on High Quality Health Systems 1 year on: progress on a global imperative. Kruk, Margaret E et al. The Lancet Global Health. 2020;8(1):e30-e32. [https://doi.org/10.1016/S2214-109X\(19\)30485-1](https://doi.org/10.1016/S2214-109X(19)30485-1)
- The Lancet Global Health Metrics for the people and by the people. The Lancet Global Health. 2024;12(12): [https://doi.org/10.1016/S2214-109X\(24\)00479-0](https://doi.org/10.1016/S2214-109X(24)00479-0)
- Strengthening accountability of the global health metrics enterprise. The Lancet. Shiffman, Jeremy et al. 2020;395(10234):1452-1456 [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(20\)30416-5](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30416-5)
- Building on value-based health care: Towards a health system perspective. Health Policy. 2023;138: 104918. Peter C. Smith, Anna Sagan, Luigi Siciliani, Josep Figueras. <https://doi.org/10.1016/j.healthpol.2023.104918>
- WHO. Universal Health Coverage. [https://www.who.int/news-room/factsheets/detail/universal-health-coverage-\(uhc\)](https://www.who.int/news-room/factsheets/detail/universal-health-coverage-(uhc))
- Global Surgery 2030: evidence and solutions for achieving health, welfare, and economic development. The Lancet. Meara, John G et al. 2015;386(9993):569-624. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(15\)60160-X](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(15)60160-X)

Helsefremmende arbeid globalt

- Schwartz, B. (2011). Our loss of wisdom, YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=IA-zdh_bQBo